

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 30 czerwca 2017 r.

Pozycja 124

POSTANOWIENIE z dnia 20 czerwca 2017 r. Sygn. akt Ts 30/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej G.T. w sprawie zgodności:

§ 13 ust. 2 pkt 9 w związku z § 32 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r. poz. 1110) z art. 47 w związku z art. 51 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 i w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 lutego 2017 r. (data nadania) G.T. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że § 13 ust. 2 pkt 9 w związku z § 32 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r. poz. 1110; dalej: rozporządzenie o niepełnosprawności) w zakresie, w jakim „przewiduje obligatoryjne zamieszczenie symbolu przyczyny niepełnosprawności, a w konsekwencji rodzaju choroby, w szczególności choroby psychicznej, jako przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności”, jest niezgodny z art. 47 w związku z art. 51 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 i w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą. Orzeczeniem z maja 2015 r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L. utrzymał w mocy orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L. z kwietnia 2015 r., w którym skarżący został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem niepełnosprawności 02-P (choroby psychiczne). Od powyższego rozstrzygnięcia skarżący wniósł odwołanie. Zażądał w nim wydania orzeczenia ze zmienionym symbolem przyczyny niepełnosprawności z „02-P” na symbol „12-C” (całościowe zaburzenia rozwojowe) oraz wydania orzeczenia bez symbolu. Skarżący wniósł także o skierowanie pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego co do zgodności § 13 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia o niepełnosprawności z art. 2, art. 47 i art. 51 ust. 1 Konstytucji oraz ze wska-

zanymi w odwołaniu aktami prawa międzynarodowego. Wyrokiem z maja 2016 r. Sąd Rejonowy w L. (dalej: Sąd Rejonowy w L.) oddalił odwołanie. Zdaniem tego sądu § 13 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia o niepełnosprawności nie narusza wskazanych przez skarżącego postanowień Konstytucji oraz przepisów aktów prawa międzynarodowego. Wyrokiem z października 2016 r. Sąd Okręgowy w L. (dalej: Sąd Okręgowy w L.) oddalił apelację skarżącego, podzieliwszy wywody prawne Sądu Rejonowego w L. Rozstrzygnięcie to, wskazane przez skarżącego jako ostateczne orzeczenie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało mu doręczone 18 listopada 2016 r.

Zdaniem skarżącego zakwestionowany w skardze § 13 ust. 2 pkt 9 w związku z § 32 ust. 2 rozporządzenia o niepełnosprawności narusza prawo do prywatności (art. 47 Konstytucji) i prawo do autonomii informacyjnej (art. 51 ust. 1, ust. 2 i ust. 5 Konstytucji) w sposób niezgodny z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 ustawy o TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę sporządzili adwokaci, którzy przedłożyli pełnomocnictwa szczególne do sporządzenia i wniesienia tego środka prawnego, a także do reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem.

2.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ wyrok Sądu Okręgowego w L. z października 2016 r. jest prawomocny i nie przysługują od niego żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

2.3. Skarżący dochował trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 ustawy o TK, gdyż powyższe orzeczenie, wraz z uzasadnieniem, zostało mu doręczone 18 listopada 2016 r., a skargę złożył w Trybunale 17 lutego 2017 r. (data nadania).

2.4. Przedmiotem skargi jest § 13 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia o niepełnosprawności w brzmieniu: „Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zawiera symbol przyczyny niepełnosprawności”, zakwestionowany w związku z § 32 ust. 2 tego rozporządzenia, tj. przepisem, który ustanawia symbole przyczyn niepełnosprawności.

2.5. Trybunał stwierdza, że przepisy te były podstawą prawną rozstrzygnięć, w których orzeczono o prawach skarżącego. To bowiem na ich podstawie Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L. w pkt II orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wskazał symbol przyczyny niepełnosprawności (02-P).

2.6. Zakwestionowanym w skardze przepisom skarżący zarzucił ograniczenie prawa do prywatności (art. 47 Konstytucji) i „autonomii informacyjnej” (art. 51 ust. 1, ust. 2 i ust. 5

Konstytucji) w sposób niezgodny z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zdaniem skarżącego przepisy te nie spełniają, po pierwsze formalnego warunku ograniczenia tych praw w drodze ustawy. Po drugie, wskazanie w orzeczeniu o niepełnosprawności symbolu przyczyny niepełnosprawności „nie służy realizacji celu, jakim jest aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami”, ponieważ naraża taką osobę na stygmatyzację zawodową. Ujawnienie przyczyny niepełnosprawności nie jest także niezbędne dla zabezpieczenia interesów osoby niepełnosprawnej, gdyż skorzystanie przez nią z uprawnień wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, ze zm.; dalej: ustawa o rehabilitacji zawodowej), tj. np. skróconego czasu pracy, dodatkowego urlopu wypoczynkowego, warunkowane jest wyłącznie przedstawieniem pracodawcy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności pracownika. Ujawnienie przyczyny niepełnosprawności służy – jak zarzucił skarżący – wyłącznie polepszeniu sytuacji ekonomicznej pracodawcy. Zgodnie bowiem z art. 21 ust. 2 w związku z art. 21 ust. 7 ustawy o rehabilitacji zawodowej, z obowiązku miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, tj. osób ze schorzeniami określonymi w § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1998 r. (Dz. U. Nr 124, poz. 820, ze zm.) wynosi co najmniej 6%. Polepszenie ich sytuacji ekonomicznej następuje jednak – co zarzucił skarżący – kosztem prawa do prywatności i autonomii informacyjnej osoby niepełnosprawnej.

3. Mając na względzie to, że zarzuty sformułowane w skardze nie są oczywiście bezzasadne, a także wzięwszy pod uwagę to, iż skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK), wskazał, które konstytucyjne prawa i w jaki sposób zostały – jego zdaniem – naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK), jak również uzasadnił sformułowane w skardze zarzuty (art. 53 ust. 1 pkt 3 ustawy o TK), Trybunał – na podstawie art. 61 ust. 2 ustawy o TK – postanowił o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu.